

ROSYJSKIE RAKIETY NAD STREFĄ EKONOMICZNĄ ŁOTWY. "OTWARCIE" BUDOWY NORD STREAM 2?

Rosyjskie siły zbrojne zapowiedziały przeprowadzenie dużych ćwiczeń rakietowych na Bałtyku. Manewry zbiegają się w czasie z wyrażeniem przez niemieckie władze zgód na budowę gazociągu Nord Stream 2 i są odczytywane jako próba zastraszenia krajów regionu. W związku z manewrami dokument NOTAM o ograniczeniach w ruchu lotniczym w przestrzeni międzynarodowej wydała też Polska Agencja Żeglugi Powietrznej.

Jak pisze agencja LETA, kilka dni temu rosyjskie władze notyfikowały Łotwę o chęci przeprowadzenia ćwiczebnych strzelań rakietowych w łotewskiej strefie ekonomicznej (na wodach międzynarodowych). Będzie to oznaczało między innymi konieczność wyłączenia tego obszaru z cywilnego ruchu lotniczego.

Sekretarz stanu w ministerstwie obrony Łotwy Janis Garisons w wypowiedzi dla telewizji LNT wyraził zdziwienie z powodu prowadzenia ćwiczeń w łotewskiej strefie ekonomicznej, zwracając uwagę na fakt że Rosja ma na swoim terenie poligony, gdzie takie ćwiczenia mogą się odbywać. W komunikacie łotewski resort obrony podkreślił, że ćwiczenia mają mieć miejsce około 40 km od wybrzeży Łotwy. W celu złożenia wyjaśnień wezwano rosyjskiego attache wojskowego. Działania Moskwy w komunikacie określono jako zgodne z prawem międzynarodowym, ale jednocześnie zwiększające ryzyko wypadków i powodujące ograniczenia w działalności gospodarczej.

Jak podaje Aftonbladet, również Szwedzi otrzymali notyfikację o prowadzeniu ćwiczeń w ich strefie kontroli powietrznej w przestrzeni międzynarodowej. Z uwagi na manewry konieczne będzie wprowadzenie zmian tras lotów samolotów cywilnych w dniach 4 do 6 kwietnia. W wyniku manewrów część planowanych lotów będzie opóźniona, ćwiczenia odbędą się m.in. w pobliżu Karlskrony.

Komentatorzy odnotowują, że prowadzenie podobnych ćwiczeń w wyłącznej strefie ekonomicznej innego państwa jest rzadkością i może być sygnalizowaniem presji na kraje rejonu Morza Bałtyckiego, a obszar ćwiczeń jest położony relatywnie daleko od granic Rosji. Rosjanie chcą też prawdopodobnie sprawdzić własne systemy rakietowe, będące elementem systemu antydostępowego (anti-access/area-denial, A2/AD).

W sytuacji ewentualnego konfliktu jego zadaniem byłoby niedopuszczenie sił sojuszniczych do Polski czy krajów bałtyckich. Ponadto, manewry zaplanowano w dniach od 4 do 6 kwietnia, a więc tuż po wyrażeniu zgody przez Niemcy na budowę Nord Stream 2, czemu sprzeciwiają się m.in. Polska, Łotwa, Litwa i Dania.

Notyfikację dotyczącą prowadzonych ćwiczeń otrzymała też Polska Agencja Żeglugi Powietrznej. PAŻP potwierdziła, że w związku z prośbą strony rosyjskiej wydano notyfikację NOTAM „w związku z prowadzeniem planowanych działań niebezpiecznych (strzelanie rakietowe) nad morzem pełnym w FIR Warszawa.”

Działania te są zgodnie z przepisami załączników 2, 11 do Konwencji Chicagowskiej oraz przepisami SERA. Zgodnie z tymi przepisami, w przestrzeni powietrznej nad morzem pełnym (strefa jest zlokalizowana w odległości ok.25km. od granicy wód terytorialnych, czyli od Polskiej Przestrzeni Powietrznej), Polska nie ma jurysdykcji prawnej, a jedynie zapewnia służby ATS [kontroli ruchu lotniczego - red.], w tym służbę informacji lotniczej. PAŻP dokonała stosownej koordynacji zgodnie z załącznikami 11 oraz 15 do ww. Konwencji.

Mateusz Sokołowski, Rzecznik Prasowy PAŻP

W oświadczeniu przesłanym Defence24.pl rzecznik prasowy PAŻP podkreśla, że notyfikacja dotyczy fragmentu przestrzeni międzynarodowej, w obszarze w którym polskie służby zapewniają kontrolę lotniczą. Działania Rosji są więc zgodne z prawem międzynarodowym. Zaznacza, że zostaną wprowadzone ograniczenia w ruchu lotniczym.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa żegludze powietrznej, dla rejonu w którym Federacja Rosyjska deklaruje prowadzenie działań, wprowadzono strefę buforową 3,5NM na podstawie której system IFPS odrzucać będzie wszystkie plany lotów, których trajektoria przechodzi przez rejon powiększony o strefę buforową. (...) Strefa działań zostanie wyświetlona kontrolerom ruchu lotniczego na wskaźnikach zobrazowania radarowego. W celu zabezpieczenia przestrzeni powietrznej PAŻP dokonała koordynacji z AMC Szwecja. Poinformowane zostały Urząd Lotnictwa Cywilnego oraz Network Manager (NM). (...) Dodatkowo Ośrodek Planowania Strategicznego PAŻP poinformował Szefostwo Służb Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP, celem przekazania informacji o działaniach niebezpiecznych odpowiednim organom wojskowym.

Mateusz Sokołowski, rzecznik prasowy PAŻP